

Школска 2021/2022. година

Окружно такмичење ученика гимназија
и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

Трећи разред

Шифра: _____

1.	На основу одломка одреди о ком књижевном јунаку се приповеда. Његово име напиши на линији. „Не држи слуге. Све сам ради. Кува, пере, намирује коња, тимари га и чисти. Коњ му је као ала! Кад га узјаше, завришти и закопа ногама. Размитио га је, и воли га више него ишта друго на свијету. Још има једног пса. То му је, како кажу тежаци, сва сермија и родбина. Ено му се већ види кућа кроз воћњак! – викну Стевица, и глас му као мало задрхта.” _____ (име књижевног јунака)	
2.	На линијама напиши из ког књижевног дела је наведени цитат и име и презиме писца. „Вашег сина нешто дивно боли” _____ (наслов дела) _____ (име и презиме писца)	
3.	У шестој песми у прози у <i>Градинару</i> води се дијалог између две птице: питоме (птица у кавезу) и слободне (шумска птица). Која птица изговара следећу реплику: „Седни до мене, да те научим говору мудраца”? Подвуци тачан одговор. питома (птица у кавезу) _____ слободна (шумска птица) _____	
4.	Подсети се романа <i>Процес</i> Франца Кафке. Поред наведених исказа заокружи Т уколико је исказ тачан, или Н, уколико исказ није тачан. а) Место и време радње јасно су дефинисани у роману. Т Н б) Судске просторије су и на таванима и у подрумима. Т Н в) У роману доминирају апсурд, безнађе и кошмари. Т Н г) Јозеф К. је угледни судски чиновник. Т Н	
5.	Подвуци четири одреднице које се односе на песму „Човек пева после рата” Душана Васиљева. ЈА ОН КРВ ЧОВЕК ЈЕСЕН ЗИМА САЗНАЊЕ РАЗУМЕВАЊЕ	

6.	Допуни стихове познате Бојићеве песме речима које недостају. „Стојте, галије царске! У име свесне _____ Клизите тихим _____. Опело држим, какво не виде небо јоште Над овом светом _____!”											
7.	Прочитај наведени одломак. На линији напиши о ком књижевном лику је реч. „Јашући даље, размишљајући о расподели старешина и војника, које је све лично знао, он се потпуно успава. Ето, помисли, довољно је одселити се из једног места, па да све што остављаш буде као и да није било. И загледа се тада у далека брда иза којих се сад помаљало сунце. Кад на њему заблиста сребро, он се осети чио и лак, и као да нема тела. Осунчан, просијан, осети се топал, а не тежак, као и да не јаше, као и да не постоји, у том невидљивом ветру, који га је дочекивао с лица.” Књижевни лик: _____											
8.	Попуни табелу именима песника из чијих песама су наведени почетни стихови. <table><tr><td>Сишли смо с ума у сјајан дан</td><td></td></tr><tr><td>То је онај живот где сам пао и ја</td><td></td></tr><tr><td>О, склопи усне не говори, ћути</td><td></td></tr><tr><td>Зашто ноћас тако шуме јабланови</td><td></td></tr><tr><td>Пучина плава спава</td><td></td></tr></table>	Сишли смо с ума у сјајан дан		То је онај живот где сам пао и ја		О, склопи усне не говори, ћути		Зашто ноћас тако шуме јабланови		Пучина плава спава		
Сишли смо с ума у сјајан дан												
То је онај живот где сам пао и ја												
О, склопи усне не говори, ћути												
Зашто ноћас тако шуме јабланови												
Пучина плава спава												
9.	На линији напиши ком циклусу песама припада песма „Туга у камену” Момчила Настасијевића. Наслов циклуса песама: _____											
10.	Размишљај о роману <i>На Дрини ћуприја</i> Иве Андрића. Пажљиво прочитај следеће реченице. Ако је тврдња тачна, заокружи Т, а ако је нетачна заокружи Н. 1. Елементарна непогода, поплава, погодила је касабу крајем 16. века. Т Н 2. Фата Авдагина бацила се са моста због ратова и несрећа око моста. Т Н 3. Андрић приповеда хронолошки са мало наративне дескрипције. Т Н 4. Милан Гласинчанин био је познат по коцкању. Т Н											

11.	Међу понуђеним подвуци имена српских писаца који припадају покрету надреализма. Има их пет! Марко Ристић, Станислав Винавер, Милан Дединац, Милош Црњански, Оскар Давичо, Александар Вучо, Душан Матић, Мирослав Крлежа	
12.	Прочитај следећу строфу Милоша Црњанског и подвуци топоним на који се односи подвучена реч. „Лутам, још, витак, по мостовима туђим, на мирисне реке прилежем, па ћутим, али, под водама, <u>завичај</u> већ видим, откуд пођох, присут лишћем жутим и расутим.” Тоскана Лондон Стражилово Нови Сад Русија	
13.	На линији напиши коју врсту риме препознајеш у наведеним стиховима. „Дуга била, па се изгубила, Звезде сјале, па су и пресјале...” Врста риме: _____	
14.	Прочитај пажљиво следећу дефиницију и подвуци реченицу која се не односи на ову књижевну врсту (песма у прози). Песма у прози представља књижевну врсту у којој се преплићу утицаји стиха и прозног исказа. Прозну форму обогаћују паралелизми, реторичка питања и фигуре тропа. Често се јављају лајтмотивска понављања. Родоначелници ове књижевне врсте су италијански симболисти: Бодлер, Маларме, Рембо. Познато дело ове књижевне врсте је <i>Градинар</i>.	
15.	Поред наведених дела напиши књижевну врсту. 1. „Ропство Јанковић Стојана” _____ 2. <i>Сеобе I</i> _____ 3. <i>Канцонијер</i> _____	
16.	Реши трочлану једначину: Антигона : Креонт = протагонист : _____ = _____ : Муса Кесеџија	

17.	Повежи линијама назив облика приповедања са његовим описом. а) Разговор са собом, пред публиком или без ње. СОЛИЛОКВИЈ б) Драмско лице или прозни јунак изриче тако УНУТРАШЊИ МОНОЛОГ стилизован говор да изгледа као да се не обраћа никоме. в) Подразумева се одсуство логичке и граматичке МОНОЛОГ сређености исказа.	
18.	На основу датог описа одреди о ком је писцу реч, па његово име и презиме напиши на линији. Био је приповедач, политички борац и револуционар, а имао је значајну улогу у културном животу свога народа. Његово књижевно дело надахнуто је љубављу према отаџбини, завичају и слободи. Као бунтовник и борац за национално ослобођење од Аустроугарске монархије био је прогањан, а због политичке делатности осуђен је на две године тамнице. Док се налазио у душевној болници у Београду, пред крај живота, затичу га Први светски рат и аустријска окупација. Тако су се обистиниле његове речи: „У ропству се родих, у ропству живјех, у ропству, вајме, и умријех”. _____ (име и презиме писца)	
19.	Прочитај следећу строфу, а потом одговори на захтеве (допиши решења и подвучи тачан одговор). „Заборавио сам јутрос <u>песму једну ја</u>, <u>Песму једну</u> у сну што сам сву ноћ слушао; Да је чујем узалуд сам данас кушао, Као да је песма била срећа моја сва. Заборавио сам јутрос песму једну ја.” 1. Назив врсте строфе: _____ 2. Назив врсте стиха: _____ 3. Назив стилске фигуре коју препознајеш у подвученим стиховима: АНАФОРА ЕПИФОРА ПАЛИЛОГИЈА СИМПЛОХА ГРАДАЦИЈА	
20.	Следећи стихови Милутина Бојића и Душана Васиљева садрже исту стилску фигуру. Коју? Подвучи тачан одговор. „И да мртви чују хук борбене лаве” „И кликтао сам кад се у мраку напред хрли” епифора алегорија асиндет ономатопеја компарација асонанца	

Тест прегледао/ла: _____

Укупни број бодова: _____

	Трећи разред – окружни ниво такмичења		Напомене
	Решења		
1.	Име јунака: Мрачајски прото		1 бод
2.	Наслов дела: <i>Облак у панталонама</i> Име и презиме писца: Владимир Мајаковски		Све тачно – 1 бод
3.	<u>питома (птица у кавезу)</u>		1 бод
4.	а) Н б) Т в) Т г) Н		Све тачно – 1 бод
5.	<u>ЈА КРВ ЧОВЕК САЗНАЊЕ</u>		Све тачно – 1 бод. Уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – одговор се не признаје.
6.	„Стојте, галије царске! У име свесне <u>поште</u> Клизите тихим <u>ходом</u> . Опело држим, какво не виде небо јоште Над овом светом <u>водом!</u> ”		Све тачно – 1 бод
7.	Вук Исакович		1 бод
8.	<i>Сишли смо с ума у сјајан дан</i>	Сима Пандуровић	Три, четири или пет тачних доносе 1 бод.
	<i>То је онај живот где сам пао и ја</i>	Владислав Петковић Дис	
	<i>О, склопи усне не говори, ћути</i>	Милан Ракић	
	<i>Зашто ноћас тако шуме јабланови</i>	Јован Дучић	
	<i>Пучина плава спава</i>	Алекса Шантић	
9.	<i>Магновења</i>		1 бод

10.	1. Н 2. Н 3. Н 4. Т	Све тачно – 1 бод
11.	<u>Марко Ристић, Милан Дединац, Оскар Давичо, Александар Вучо, Душан Матић</u>	Све тачно или четири тачна и један нетачан – 1 бод
12.	Стражилово	1 бод
13.	леонинска / унутрашња (рима)	1 бод
14.	<u>Родоначелници ове књижевне врсте су италијански симболисти: Бодлер, Маларме, Рембо.</u>	1 бод
15.	1. (народна) епска песма 2. роман 3. сонетни венац (збирка сонета)	Све тачно – 1 бод
16.	Антигона : Креонт = протагонист : <u>антагонист</u> = <u>Марко Краљевић</u> : Муса Кесеџија	Све тачно – 1 бод
17.	а) монолог б) солилоквиј в) унутрашњи монолог	Све тачно – 1 бод
18.	Петар Кочић	1 бод
19.	1. квинта 2. тринаестерац (13-ерац) 3. <u>палилогија</u>	Све тачно – 1 бод
20.	<u>ономатопеја</u>	1 бод